

Delårsrapport
Värmlands läns Kalkningsförbund
2017-01-01 – 2016-08-31

Bilden visar en drönare. Den nya tekniken gör sitt intåg för att möjliggöra en bättre och snabbare kontroll av t.ex. våtmarksytor

Förvaltningsberättelse för Värmlands läns Kalkningsförbund för januari – augusti 2017

Bakgrund

Kalkning är ett av verktygen för att uppnå det nationella miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag”. Den ska därmed ge förutsättningar för biologisk mångfald och uthålligt nyttjande av sjöar och vattendrag.

Naturvårdsverket har redovisat en nationell plan för kalkning för perioden 2011 – 2015. I den gjorde Naturvårdsverket bedömningen att det försurande nedfallet över Sverige har minskat, vilket lett till en återhämtning i många tidigare försurade vatten. Kalkningsinsatserna har därmed kunnat minskas med ca 40 % jämfört med början på 2000-talet.

Någon ny nationell plan för kalkning har inte tagits fram av Havs och Vattenmyndigheten. Den information som föreligger är att det heller inte kommer att ske framöver. Man fortsätter att följa den som finns med smärre uppdateringar.

Havs- och vattenmyndigheten har sedan 1 juli 2011 det centrala ansvaret för kalkningsverksamheten.

Som grund för Kalkningsförbundets arbete finns den åtgärdsplan som Länsstyrelsen Värmland fastställt, och som är underlag för den årligen utarbetade kalkningsplanen.

Kalkningen följs upp med vattenprovtagning under högflöden våren och hösten, då förhållandena normalt är som sämst, samt bottenfaunaundersökningar, elprovfisken och kiselalgsundersökningar med längre intervall.

Direktionen och presidiet

Direktionen har haft 1 sammanträden, 2017-03-30. Presidiet har haft 3 sammanträden under perioden. 2017-03-16, 2017-05-18 samt 2017-08-25. Det sista presidiet var det presidiet som föregår direktions höstmöte i början av september. I år planerad till 2017-09-08

Upphandling, avtal mm

Under perioden mellan 2017-01-01 t.o.m. 2017-08-31 har ingen upphandling genomförts.

Spridningsavtal: Avtalet mellan Värmlands Läns Kalkningsförbund och SMA Mineral Logistik & Entreprenad AB är nu inne på sitt andra år. Ytterligare 1 år kvarstår av det 3-åriga avtalet. Därefter kan det förlängas med ytterligare 1+1 år

Tillsynsuppdraget: Avtalet med Samhall förlängdes med 5 år. Detta för att säkerställa att kompetensen som tillsynspersonen har, skulle finnas kvar till Kalkningsförbundets nytta. Överenskommet med Länsstyrelsen Värmland.

Kalkningsverksamheten

Tilldelningen av statsbidrag blev för år 2017, **21 425 629 kr**. 85 % av den summan har erhållits. Resterande 15 % utbetalas när årets kalkning slutredovisas.

Fjölårets överskott har reinvesterats i uppgradering av elskåp i 10 doserare. Likaså har en del av överskottet använts till att täppa till gapet mellan inbetalda egenavgifter och den av Länsstyrelsen fastställda högre egenavgiften.

Översyn av Våtmarksytor/sjöar

I år har vi, tillsammans med Länsstyrelsen, plockat ut 4 olika åtgärdsområden. Dessa har gått igenom och vi har även använt HKP för att flyga över dessa ytor och se om de fortfarande är aktuella som kalkningsobjekt. Redan vid förberedelsestadiet såg vi att det behövdes förändringar av givor.

En orsak till att vi behövde göra omflyttningar av givor har att göra med den långa torra perioden vi haft sedan våren 2016. Besiktningar på marken har visat att all kalk från förra årets kalkning inte lösts upp. Det finns också ytor där det nu är så skogbevuxet att kalkningen inte får den funktion man förväntat sig.

Så här ligger ett tufft arbete framför oss. Arbetet med att gå igenom alla ytor har startats och kommer att fortsätta under hösten. Det arbetet ligger sedan till grund för planeringen av nästa års kalkning.

Doserarna

Under våren genomfördes flytten av doseraren från Blacktjärn till Havån. Den blev försenad pga. att våren slog till med kraft i början av april när det var tänkt att flytten skulle ske. Dagsmejan gjorde att vägen in blev ofarbar. Så doseraren blev liggande till slutet av maj innan vägen torkat upp.

Nu är den på plats och skall kunna användas när flödena går upp nu i höst.

Planering för ytterligare flyttar pågår. De som står på tur är doserarna vid Hundån (längre ner i Ljusnansystemet samt Rattsjöälven (också längre ner i systemet). Ev. kommer en flytt att ske nästa år.

Då vi har haft ingående lager på ca 850 ton och att doserarna körts väldigt lite pga av låga vattenflöden och pH-värden som varit över de mål-pH som är satta så har det endast köpts in kalk för 74 564 kr. Budgeten ligger på 1 585 240 kr. Så även i år bedöms det att bli ett betydande överskott från denna post.

Spridning med båt och helikopter

Även i år startade spridningen med **båt** tidigare än 1 juli. Inriktningen var ett antal sjöar med över 100 ton i givan samt där man vet att omsättningstiden är lång. **Hkp**-kalkningen startade ungefär som förra året, i mitten av juli.

Arbetet med informationsbiten har fortsatt med att lägga ut vart kalkningen sker minst dagen innan. Detta sker via Facebook samt hemsidan. Likaså skickas det mail till kommunerna samt till turistbyråer. Precis som förra året valde vi med detta sätt att inte annonsera i tidningarna. Detta medför en besparing på ca 12 000 kr. Med nu ca 190 följare på vår Facebook-sida, samt att även kommunerna delvis lägger ut info på deras hemsidor, är vår övertygelse att en bra information till allmänheten uppnås ändå.

T.o.m. 31/8 har följande mängder spridits:

Båt: 4 148 ton (Totalt för 2017 är 8 960 ton)

HKP: Kvar att sprida 22/8-17 är 2 775 ton (Totalt att sprida 2017 är 9 495 ton)

Vattenprovtagning

Årets vattenprovtagningar har fortsatt vara svåra att genomföra. Alltså lika som förra året. Ingen direkt vårflood så vi har varit ute och tagit ett prov i vattendrag samt det sjöprov som skall tas på våren.

Övrigt

Inom Kalkningsförbundets område så har ett projekt genomförts i Klarälvens vattenråds regi. Det är en utrivning av dammen vid Acksjön i Hagfors kommun. Det har inneburit en sänkning av sjön på ca 2-3 meter. Det medförde att båtarna inte kunde komma i för spridning när de var där den 19 juli. Dock fanns det med i projektplanen att en ny isättningsramp skulle byggas av Fortum. Den beräknas vara färdig under v. 34.

Sammanfattning

Viss omflyttning av kalkgivor för HKP har gjorts. För båtspridningen har det varit problem att komma i ett antal sjöar (För en sjö, Acksjön finns separat förklaring).

Vattenprovtagningen har inte riktigt kunnat ta de nödvändiga proven under våren. Det är också vårproven som är de viktiga för att se om insatta kalkningsinsatser ger önskvärd effekt. Låga vattenflöden innebär regelmässigt högre pH-värden. Förhoppningsvis kan fler prov tas under hösten.

Samarbetet med Länsstyrelsen utvecklas och fördjupas på ett positivt sätt. Den nya kalkhandläggaren har visat sig vara en kompetent och positiv kraft för kalkningsarbetet. Handläggarna har också varit med ute på ett antal fältbesök.